TÜRKİYE DIŞ TİCARET DERNEĞİ
TURKTRADE
FOREIGN TRADE ASSOCIATION OF TÜRKİYE

DIŞ TİCARET GÜNDEMİ

18 Kasım 2026, Çarşamba | Sabah bülteni |

I. TÜRKİYE'DE DIŞ TİCARET GÜNDEMİ

1 | Yedi ülkeden kesik elyaf ipliği ithalatında damping önlemleri 5 yıl daha sürecek

Ticaret Bakanlığının 2026/32 sayılı Tebliği (RG 33434), Çin, Endonezya, Hindistan, Malezya, Pakistan, Tayland ve Vietnam menşeli sentetik/suni devamsız liflerden ipliklerde nihai gözden geçirme soruşturmasını sonuçlandırdı. 55.08, 55.09, 55.10 ve 55.11 tarife pozisyonlarındaki belirli ürünlerde mevcut dampinge karşı önlemler devam edecek; kapsam dışında tutulan alt pozisyonlar var. Çin için şirket bazında 0,49–0,80 dolar/kg; Vietnam için %19,48–%26,25 aralığında önlem uygulanıyor. Tebliğ bugün yürürlüğe girdi; önlemler kural olarak beş yıl geçerli.

Türkiye ihracatçısına etkisi: Yerli iplik üreticileri açısından koruma sürüyor; iplik kullanan tekstil/hazır giyim ihracatçıları bakımından ithal girdi maliyetlerine etkisi dikkate alınmalı. Firma, menşe ve GTİP bazında kontrol gerekli.

18 Kasım 2026 | Kaynak: Resmî Gazete – Tebliğ 2026/32

2 | Macaristan'dan 15.000 ilave transit geçiş belgesi için mutabakat

UND, Macaristan ile yürütülen görüşmeler sonunda 2026 içinde temin edilmiş 155.000 belgeye ek 15.000 transit geçiş belgesi üzerinde mutabık kalındığını duyurdu. Böylece toplam 170.000 belgeye ulaşılması öngörülüyor. İlave belgelerin basımdan sonra gelecek hafta başında teslim alınması planlanıyor; henüz dağıtıma açılmış değiller. UND ayrıca 2027 yılı dağıtım yöntemi hakkında sektör anketi başlattı.

Türkiye ihracatçısına etkisi: Orta Avrupa güzergâhlarında kota kaynaklı sevkiyat riskini azaltabilecek olumlu gelişme; ilave belgeler fiilen temin edilene kadar taşıyıcıların mevcut izin durumunu teyit etmesi gerekiyor.

17 Kasım 2026 | Kaynak: UND

3 | Sarp'ta ihracat kuyruğu 29 km'ye yükseldi; Kapıkule'de park yoğunluğu geriledi

UND'nin 17 Kasım saat 10.21 ölçümünde Sarp ihracat yönünde 29 km, ithalat yönünde 19 km kuyruk bildirildi. Önceki gün Sarp ihracat kuyruğu 26 km idi. Kapıkule TIR parkında 1.279 araç (önceki gün 1.484), Hamzabeyli'de 472 araç (önceki gün 557) yer aldı. Bunlar 18 Kasım sabahının anlık değerleri değildir.

Türkiye ihracatçısına etkisi: Gürcistan/Kafkasya sevkiyatlarında bekleme baskısı artarken Kapıkule tarafında kısmi rahatlama var; rota, teslim süresi ve dönüş maliyeti planlaması güncel veriye göre yapılmalı.

17 Kasım 2026, 10.21 – son doğrulanmış ölçüm | Kaynak: UND – Sınır kapısı yoğunluk panosu

II. DÜNYADA DIŞ TİCARET GÜNDEMİ

1 | DTÖ: Ticaret kısıtlamalarının kapsadığı ithalat 5,4 trilyon dolarla rekor düzeyde

Dünya Ticaret Örgütünün (DTÖ/WTO) yeni ticaret izleme raporuna göre 30 Haziran 2026 itibarıyla yürürlükte kalan ithalatı kısıtlayıcı ve ticareti kolaylaştırmayan önlemlerin kapsadığı ticaret 5,4 trilyon dolar, yani dünya ithalatının %21,3'ü oldu. 2026 ilk yarısında 333 yeni kısıtlayıcı/kolaylaştırmayan önlem uygulanırken 466 ticareti kolaylaştırıcı adım atıldı. Raporun verileri 30 Haziran'da son buluyor; bunlar 17 Kasım'da yürürlüğe giren önlemler değil.

Türkiye ihracatçısına etkisi: Pazarlara erişimde düzenleme ve tarife riskleri büyüyor. Ancak kolaylaştırıcı önlemler de arttığından ülke ve ürün bazlı farklılaşmayı izlemek kritik.

17 Kasım 2026 | Kaynak: DTÖ – Ticaret izleme raporu

2 | Kanada–Çin ticaret uzlaşısı genişletildi: çelik ve alüminyumda tarife kolaylığı

Kanada Başbakanlığının açıklamasına göre, Çin yaklaşık 400 milyon Kanada doları değerindeki Kanada menşeli dondurulmuş domuz eti ve deniz ürünleri ithalatında ilave tarife rahatlaması sağlayacak. Çin, belirli ayrımcı tarifelerini 1 Ocak 2027–31 Aralık 2028 döneminde askıya almayı taahhüt etti. Karşılığında Kanada bazı Çin çelik ve alüminyum ürünlerindeki mevcut tarife muafiyetlerini iki yıl uzatacak ve yurtiçi arzı yetersiz olan 23 çelik ile 9 alüminyum tarife kalemini kapsamına katacak.

Türkiye ihracatçısına etkisi: Çin'in çelik ve alüminyum ürünlerine seçici pazar açılımları, Türk üreticiler için üçüncü pazarlardaki rekabet ve olası ticaret sapması bakımından izlenmeli. Bu uzlaşı Türkiye'ye doğrudan yeni vergi getirmiyor.

17 Kasım 2026 | Kaynak: Kanada Başbakanlığı

3 | ABD, ileri yapay zekâ çiplerinin üçüncü ülke veri merkezleri üzerinden kullanımına kontrol getiriyor

ABD Ticaret Bakanlığı BIS, gelişmiş çiplerin Çin bağlantılı kuruluşlarca üçüncü ülkelerdeki veri merkezlerinden uzaktan kullanılmasına ilişkin geçici nihai kuralı açıkladı. Düzenleme aynı zamanda Endonezya, Malezya, Singapur, Tayland ve Brezilya'ya belirli gelişmiş çip sevkiyatlarına lisans gerekliliklerini genişletiyor. Kuralın Federal Register'da yayımlanmasıyla yürürlüğe girmesi bekleniyor; 18 Kasım itibarıyla yayımlanmış kural olarak sunulmamalı.

Türkiye ihracatçısına etkisi: Elektronik, yarı iletken, bulut ve veri merkezi tedarik zincirlerinde müşteri/son kullanım kontrolleri sıkılaşabilir. Türkiye'nin doğrudan yeni bir yasak listesine alındığına dair tespit yok.

16 Kasım duyuru – 19 Kasım beklenen yürürlük | Kaynak: ABD Ticaret Bakanlığı – BIS

4 | ABD–Tayland karşılıklı ticaret anlaşması müzakerelerinde esaslı uzlaşma

ABD ve Tayland liderlerinin ortak açıklamasında karşılıklı ticaret anlaşması (ART) müzakerelerinin esaslı ölçüde tamamlandığı bildirildi. Taraflar imza ve yürürlük için iç süreçlerini başlatacak. Ortak bildiri nihai anlaşmanın imzalanıp yürürlüğe girdiği anlamına gelmiyor; güncel metinde sektör bazlı yeni tarife oranı da ilan edilmedi.

Türkiye ihracatçısına etkisi: ABD pazarında Tayland ile rekabet eden elektronik, makine ve diğer imalat sektörleri için anlaşmanın nihai tarife listeleri açıklandığında karşılaştırmalı pazar erişimi analizi gerekli.

17 Kasım 2026 | Kaynak: Beyaz Saray – Ortak açıklama